

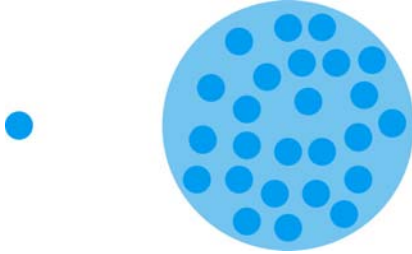
A háztartás fogalma

Makrogazdaság → az egyes gazdasági szereplők (*mikroegységek*) sokasága

Mikro- és makroszinten vizsgáljuk a gazdaságot.

Makroszempontról a háztartás a gazdaságnak az a területe, ahol a **fogyasztás** végbemegy.

↳ A fogyasztás szempontjából vizsgálandó:

- háztartások jövedelme (nő/csökken)
- fogyasztás színvonala
- fogyasztásra el nem költött jövedelem (megtakarítás/adó) további gazdasági körforgása

Mikroszempontról a háztartás olyan **emberi közösség**, amelyet **közös életvitel** jellemez, s így tagjaik létfenntartásáról közösen gondoskodnak.

A család az emberi közösségek sajátos csoportja, amelynek tagjait házassági vagy vérségi (esetleg örökbefogadási) kapcsolat köti össze.

↳ A család egyik fontos, de **nem az egyetlen** funkciója a gazdálkodás.

Család ≠ Háztartás

A családi kapcsolat nem jelent automatikusan közös háztartást.

Az egy fedél alatt élők sem alkotnak automatikusan közös háztartást.

A **háztartás** azt jelenti, hogy az ebbe tartozók együtt, **közösen gazdálkodnak**, életvitelük, szükségleteik kielégítése nem különül el egymástól.

↳ A háztartás tagjai között nem kell feltétlenül rokoni kapcsolatnak lennie.

A háztartásoknak gazdálkodniuk kell, és gazdasági részvételük (elsősorban a fogyasztás) elemi feltétele, hogy **jövedelemhez** jussanak.

A háztartások úgy szereznek jövedelmet, hogy a gazdaság rendelkezésére bocsátják a birtokukban lévő **erőforrásokat**.

- **munkaerő**
- **idő**
- **felhalmozott vagyon (föld, ingatlanok, stb.)**
- **pénz**

A háztartások gazdálkodása az idővel

A háztartások élete *időkeretben* zajlik.

↳ 1 nap = 24 óra, 1 hét = 7 nap, stb.

Az idő *szűkös jószág* ➔ gazdálkodnunk kell vele.

↳ Az idővel való gazdálkodás kulcsszerepet tölt be életünkben.

A jó időbeosztásban segít a *tervezés*.

Az idő különleges jószág:

- *mindenkinek ugyanannyi van belőle*
- *nem vásárolható*
- *mennyisége állandó (1 nap = 24 óra)* ➔ nem számít mennyire van szükségünk, állandó marad

↳ Az idő *szűkössége* tehát abban nyilvánul meg, hogy hiába van szükségünk több időre, egy nap alatt 24 óránál többhöz nem fogunk hozzájutni.

Időigénytől függően a napi 24 óra egyszer kevés, máskor sok. ➔ *időhiány/időtöbblet*

A tervezés abban segít, hogy az egyik nap időtöbbletét a másik nap időhiányának csökkentésére felhasználhassuk.

↳ „Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra!”

A tervezés során két dolgot kell pontosan mérlegelni:

- az egyes tevékenységek *időigényét* (időnorma)
- a tevékenységek *teljes körét* és *fontossági sorrendjét*

Időnorma: valamely tevékenység egy egységének elvégzéséhez szükséges idő.

Termelékenység: az emberi munka hatásfokának, *eredményességének* mutatója. Az elért eredmény és a felhasznált idő hányadosa.

↳ Függ: tevékenység fajtája, szakértelem, gyakorlat, munkavégzés körülményei, stb.

Időmérleg: az egyes tevékenységekre fordított idő mennyiségét, a napi időfelhasználást tartalmazó kimutatás.

Tevékenység	Tevékenységre fordított idő	Időszükséglet	Rangsor
Utazás	1 óra	1 óra	I.
Tanulás	2 óra	4 óra	I.
Tévészés	3 óra	1 óra	II.

Életmód: azt fejezi ki, hogy hogyan élnek az emberek. ➔ Mivel töltik az idejüket.

↳ Függ: gazdasági lehetőségek, végzett munka jellege, település jellege, hagyományok, stb.

A háztartások gazdálkodása az emberi erőforrással

A tagok energiájával, szakértelmével való gazdálkodás.

Nagy szerepet kap a *munkamegosztás*.

↳ Nem a specializáción, hanem a *kooperáción* van a hangsúly.

A háztartások legfőbb termelési tényezője a munka.

↳ háztartás ➡ munkavállaló, vállalat ➡ munkáltató

A munkáltató és a munkavállaló között a munkavállalás során *munkaviszony* jön létre.

↳ *Munka Törvénykönyve* szabályozza